

'Danes je žalosten dan za socialno državo'

Ljubljana, 29.03.2013, 13:41

Nova socialna zakonodaja je posegla v načelo solidarnosti in na nekaterih segmentih znižala standard socialne države, pravi Semolič. Vlado je pozval, naj gre hitro in predvsem učinkovito po poti sprememb nekaterih delov zakonodaje, da bi se te težave odpravile oziroma zmanjšale.

Ministrstvo za delo bo na osnovi analize učinkov socialnovarstvene zakonodaje, ki jo je izdelal Inštitut RS za socialo varstvo, pripravilo zakonske izboljšave. Najbolj nujne, ki se bodo med drugim nanašale na prejemnike varstvenega dodatka, bodo pripravili do parlamentarnih počitnic, je dejal direktor direktorata za socialo **Davor Dominkuš**.

Spomnil je, da sta se s 1. januarjem 2012 začela uporabljati zakon o socialnovarstvenih prejemkih in zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki skupaj predstavljata socialno reformo. Vendar pa sta v področje posegla dva interventna zakona, tako decembra 2011 najprej zakon o dodatnih interventnih ukrepih in zatem spomladi 2012 zakon za uravnoteženje javnih financ. Zato je treba pri oceni učinkov nove socialne zakonodaje govoriti o kombiniranih učinkih reforme in interventnih ukrepov, je dejal.

(Foto: Thinkstock)

Kot ugotavlja omenjeni inštitut, so nekatere kategorije družin in posameznikov po uvedbi nove socialne zakonodaje v slabšem materialnem položaju kot prej. Kategorije prebivalstva, ki se jim je zmanjšala višina sredstev iz javnih virov, so na primer enostarševske družine, družine, ki odplačujejo posojila za reševanje stanovanjskega vprašanja, družine z dijaki ter velike družine, kadar poleg otroškega dodatka uveljavljajo še katero drugo pravico, je dejala **Polona Dremelj** z inštituta.

Nadalje so med temi kategorijami starejše osebe, osebe v starosti nad 50 let do starosti 63 let (ženske) oziroma 65 let (moški), za katere ni mogoče pričakovati izboljšanja socialnega položaja oziroma so že upokojene, ter odrasle osebe, ki živijo z zakonskim ali zunajzakonskim partnerjem brez otrok.

Pozitivne spremembe oziroma zvišanje sredstev, ki jih lahko pridobijo iz javnih virov, pa lahko občutijo predvsem osebe brez dohodkov in premoženja, je dejala.

Na inštitutu predlagajo izdelavo nove ocene minimalnih življenjskih stroškov ter prilagoditev osnovnega zneska minimalnega dohodka novim izračunom ali pa dvig osnovnega zneska minimalnega dohodka na višino že izračunanih življenjskih stroškov za leto 2009, ki so znašali 385 evrov, je povedala Dremljeva. "*Ker je to v teh kriznih časih nerealno, pa predlagamo vsaj, da se uveljavi že sprejeti znesek minimalnega dohodka, ki znaša 288 evrov,*" je dejala.

Veljavnost zaznambe na nepremičnino za prejemnike varstvenega dodatka naj se premakne šele na določeno obdobje prejetanja varstvenega dodatka, predlagajo.

Poleg tega se zavzemajo za razmislek o vrstnem redu uveljavljanja pravic in njihovem součinkovanju. Tu izpostavljajo zlasti umeščenost otroškega dodatka in državne štipendije v enoten sistem.

Nadalje predlagajo, da pri odmeri otroškega dodatka ne bi upoštevali stanovanja, v katerem družina prebiva, ne glede na njegovo velikost.

Pravica do državne štipendije za mladoletne dijake naj se vrne, predlagajo. Ali pa naj se otroški dodatek poviša na raven, ki bi dejansko predstavljala nadomestilo za izgubljeno štipendijo, je dejala Dremljeva.

Zviša pa naj se tudi utež, t. i. ponder, za določitev minimalnega dohodka za osebe po 50 letu starosti do njihovega 63. oz. 65. leta ki so izgubile zaposlitev, pa ne prejemajo več nadomestila za brezposelnost, predlagajo na inštitutu.

Semolič: Nova socialna zakonodaja je posegla v načelo solidarnosti

Nova socialna zakonodaja je posegla v načelo solidarnosti in na nekaterih segmentih znižala standard socialne države, je dejal predsednik **Dušan Semolič**, ki pravi, da ugotovitve študije ZSS niso presenetile. Pojasnil je, da na negativne učinke nove zakonodaje opozarjajo že tri leta. Kot je še dodal, bodo predlagali, da tema "nemudoma pride na sejo Ekonomsko-socialnega sveta" z namenom, da pride do nekaterih nujnih sistemskih sprememb na tem področju.

"Glede na podatke iz študije lahko rečem, da je danes slab, žalosten dan za socialno državo," pa je dejal izvršni sekretar pri ZSSS **Goran Lukič**. Kot je pojasnil, študija govori o primerjavi med letoma 2011 in 2012 za število prejemnikov ter obseg višine sredstev, ki so na razpolago za izvajanje določenih programov.

(Foto: Aljoša Kravanja)

Tako se je po študiji sodeč obseg sredstev v primerjavi z letom 2011 lani znižal za okoli 102,6 milijona evrov. Najbolj se je znižal obseg sredstev pri otroških dodatkih, in sicer za okoli 64,3 milijona evrov, varstveni dodatek pa za dobrih 35 milijonov evrov glede na mesečno povprečje. Obseg sredstev se je povišal le pri državnih štipendijah, in sicer za nekaj več kot 3,5 milijona evrov.

Otroški dodatek je decembra 2011 prejelo 296.077 upravičencev, medtem ko jih je bilo do otroškega dodatka novembra 2012 upravičenih 267.872. Zelo se je znižalo tudi število prejemnikov varstvenega dodatka (iz 46.746 leta 2011 na 13.016 leta 2012) in državnih štipendij (iz 41.582 leta 2011 na 28.858 leta 2012).

Po besedah Lukiča izstopa tudi podatek, da je primerjava odobrenih pravic do redne socialne pomoči pokazala, da je bilo zaradi uvedbe nove socialne zakonodaje odobrenih 10 odstotkov manj pravic. Zaradi upoštevanja otroškega dodatka v izračun za denarno socialno pomoč pa se je ta znižala slabim 13 odstotkom enostarševskih družin in dobrim 35 odstotkom velikih družin.

Pri varstvenem dodatku je študija pokazala še, da je bilo skupaj 17.037 prejemnikov, ki starostnemu pogoju – 63 let za ženske in 65 let za moške – po novi zakonodaji ne zadostijo več. Če k temu prištejemo še ljudi, ki si zaradi "zastraševalne kampanje niso upali uveljaviti varstvenega dodatka, pridemo na več kot dvotretjinsko znižanje upravičencev", je povedal Lukič.

Ob tem je poudaril, da je zdaj pomembno predvsem "dati jasen signal" vladi in ministrstvu, da ni dovolj zgolj neko površinsko spoprijemanje s to študijo, saj študija daje tudi konkretne predloge, denimo dvig minimalnega osebnega dohodka na sprejemljivo življenjsko raven.

[Tiskaj](#)[Zapri](#)